

kadınların sesi

ilerici kadınlar derneği yayın organıdır

EKİM 1975
YIL : 1 SAYI : 3

A. Gelik
tarafından
TÜSTAV'a
bağışlanmıştır

HEM ANA HEM EMEKÇİYİZ HAYATI İKİ KERE ÜRETİRİZ !

Bizler bir eli yağda, bir eli balda, çocukları dadıda, akıllı baloda, modada olan kadınlar değiliz.

Bizler tarlada, yaylada, doktorsuz, ebesiz, ilaçsız, doğum yapan, bebesinin göbeğini taşıyan analarız, milyonlarcayız.

Bizler fabrikada, tarlada, büroda çalışan, mal ve hizmet üreten emekçi kadınlarız, emekçiler yetiştiren analarız!

Yarattıklarımız yalnız toplum içindir. Bedelini yine toplumdaki almamız.

BAŞYAZI

analık toplumsal bir işlevdir!

Biz kadınlar topluma mal ve hizmet üretmenin yanı sıra, çocuk doğurarak iki yönlü bir katkıda bulunuyoruz. Hem ana hem emekçiyizdir. Doğum ve analık toplumsal bir işlevdir, diyoruz çünkü kadın ana olmakla üretimin temel unsuru olan insanı doğurmakta ve böylece toplumun devamını sağlamaktadır. Ne var ki, kadın burada bir

— Ya evinde oturup, çocuklarının bakımıyla uğraşacak, üretim süreci dışında kalacaktır

— Ya da çalışacak, bu durumda ise, çocuk doğurmaktan vaz geçecek veya çocuğunu kişilikli ve sağlıklı yetiştirme imkanını bulamayacaktır.

İşte kapitalist toplumda kadını saran çemberlerden biri de budur. Ana olan kadın toplumsal bir işlev yerine getirdiği halde, ödüllendirilmek yerine ana olduğu veya olacağı için işsizliğe mahkum edilerek ceza görmektedir. Oysa toplum, toplum adına devlet ve işverenler kadınlara emekçi olarak tam ödemedikleri borçlarını, ana olarak hiç ödememektedirler. Böylece toplumun geleceği olan çocuklarımıza karşı borçları da ödenmemiş oluyor.

Toplum adına, devletten ve işverenlerden, ana olarak alacaklarımız şunlardır:

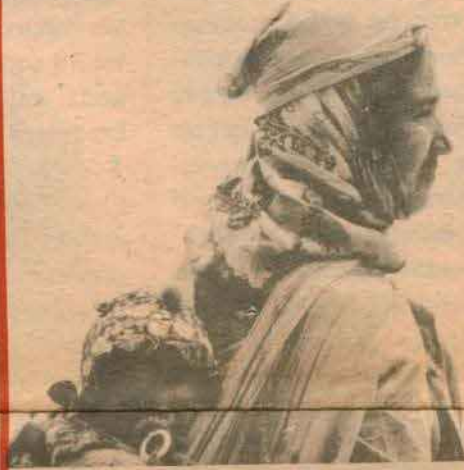
— Kadınlar hamilelik süresince ve çocuk 3 yaşına gelinceye kadar hiç bir nedenle işten çıkarılmamalıdır.

— Doğum izni, tam ücretli olarak doğumdan önce 3 ay, doğumdan sonra 3 aya çıkarılmalıdır. Ayrıca eğer kadın isterse, çocuk 3 yaşına gelinceye kadar ücretsiz izin hakkı tanınmalıdır. Kıdem ve emeklilik süreleri hesaplanırken, çocuk bakmakla geçen zaman da hesaba katılmalıdır.

— Çalışan, çalışmayan tüm kadınların gebelik ve doğum sonrası sağlık ve bakım ihtiyaçları parasız yerine getirilmelidir. Ana ve çocuk sağlığı merkezleri yaygınlaştırılmalıdır.

— Her iş yerinde kreşler (yani 0-7 yaş arasındaki çocukların bakıldığı yuvalar) kurulmalı ve bunların giderleri işverence karşılanmalıdır. Ayrıca her mahallede devlet eliyle çocuk parkları ve ucuz çocuk yuvaları açılmalıdır.

Biz iki kere alacaklı, iki kat haklı, iki kat güçlü olduğumuzu bilerek, bu isteklerimiz için örgütlü mücadele yürüteceğiz.

Ben anayim, hakkım verilmez, bebelerim ne yer ne içer düşünülmez...

Sabah erkenden işe giderim, Gün boyunca yavrularım ne eder bilinmez! Çalışırken aklımız evimizde, çocuğumuzda kalmamalıdır

Çocuklarımız yaşlı ve hasta analarımızın elinde, Komşumuzda sokakta kalmamalı diye Sendikal çalışmalara, seminerlere, eğitimlere bizler de katılabilelim diye

HER İŞYERİNDE VE HER MAHALLEDE KREŞ, YUVA, ANAOKULLARI İSTİYORUZ.

Zaten her işyerinde ücretsiz kreş ve çocuk yuvası açmak işverenin ve devletin analara borcudur.

Ana olmak her kadının hakkıdır, oysa ana olmak bu düzende suç!

Doğum yapan her bin anneden 15'i ölüyor. Doğan her bin bebekten 135'i ölüyor.

Ana mı olacaksın? Çıkış kağıdı. Ana mısın? İş yok.

Ana olmak hakkını özgürce kullanmak istiyoruz. Yani:

- Doğururken ölmek
- Çocuğumuzu kaybetmemek
- Ana olduğumuz için işsiz kalmamak istiyoruz.

Analığın korunması, çocuklarımızın sağlığı için köyde, kentte, her yerde hastane, doğumevi açmak, anaların iş güvenliğini sağlamak, toplum adına devletin ve işverenin görevidir.

* BİR LÜKS ARABA = YÜZ BİN SİSE SÜT

* BİR VİLLA = 300 ÇOCUKLUK YUVA!

* HİLTONDA BİR DÜĞÜN = YÜZ ÇOCUK İÇİN BİR YIL ÖĞLE YEMEĞİ!

* BİR SAVAŞ UÇAĞI = SEKİZYÜZBİN BİŞİKLET!

ayın konusu

İŞKENCECİLERE VERECEK OYUMUZ YOK!

12 Ekim Pazar günü seçimler yapılacak. Partiler oylarımızı alabilmek için kıyasıya mücadele ediyorlar. Bu seçimler halkın isteklerini ve tercihini göstermesi açısından büyük önem taşıyor.

Bugün ülkemizde hayat pahalılığı almış yürüyor, pek çok ihtiyaç maddesi karaborsada, işsizlik her geçen gün daha büyük bir tehliye haline geliyor, Faşistlerin her gün yeni bir cinayetini gazetelerde okuyoruz. Haklarımızı alabilmek, ücretlerimizi arttırabilmek için yaptığımız grev direniş ve her tür toplantılar kanlı bir şekilde engellenip, ezilmek isteniyor.

Ülkeyi ve bizleri bu duruma sürükleyen sömürücü partiler ortaklığının başını çekenler, şu seçim döneminde de yeni yeni küstahlıklarla karşımıza çıkıyorlar. Bir işkenceciyi İstanbul'dan, gençcik çocukları idam sehпасına yollayan, sıkıyönetim mahkemesi başkanını Bursa'dan senatör adayı gösteriyorlar.

Biz kadınların ana olarak, emekçi olarak, emekçi karıları, bacıları olarak, çocuklarımızı, kardeşlerimizi, kocalarımızı, torun sahibi anneleri, genç kızları,

— Darağaçlarına gönderen,

— Sokaklarda kurşunlanan,

— İşkence masalarında falakaya yatırarak, ceryan vererek insanlık dışı eziyetlere maruz bırakan,

— Düzmece davalarla yıllarca hapis yatıran,

— Hastalandıklarında muayene bile ettirmeyerek, mahpuslarda öldüren

— Yıldırım harekâtı diye adlandırdıkları zorbalıklarla gece yarıları kapımıza silahla dayanan,

— Sıkıyönetim bahanesiyle grevlerimizi yasaklayarak ekmek kavgamızı önleyen,

Faik Türün'lere, Ali Elverdi'lere verecek oyumuz yok!

TÜM KADINLAR 12 EKİM GÜNÜ MÜT-LAKA SANDIK BAŞINA GİDELİM. OYUMUZU ÇIKARLARIMIZI EN İYİ SAVUNACAK OLANLARA VERELİM. UNUTMAYALIM Kİ KULLANMADIĞIMIZ HER OY, MC İÇİN BİR KAZANÇ OLACAK, ÇİLEMİZE ÇİLE KATACAKTIR.

**RİVAYET
SANILIR
BELKİ
böyle yazıyor
gazeteler
halimizi...**

YETERLİ, İYİ BAKIMLI ve UCUZ KREŞLER

RÖ
POR
TAJ

AÇILMALIDIR!

Bu repörtajımız, çocuklu kadınların çalışma hayatıyla evlerini bağdaştırma konusunda ki sorunlarıyla ilgili.

İşçi veya memur tüm çalışan kadınların ortak derdi: çocuklarını istedikleri gibi yetiştirememekten, çalışırken onların güvenilir bir bakım altında olduğunu bilememekten doğan huzursuzluk. Sonuç: Analık ve emekçilik arasında UYUMSUZLUK

SABRİYE ÖZTÜRK

(Tütün Fabrikasında işçi)

16 yıllık işçiyim. Bizim iş yerimizde 1000'e yakın kadın işçi var. Tabii kreş de var. 3 çocuğumu büyütürken bu kreşin çok yararını gördüm. Her ne kadar şikayetlerimiz olduysa da hiç çocuk bakım yurdu olmayan iş yerlerine göre iyi sayılır.

S — Ne gibi şikayetler oluyor?

C — Bakımda hatalar var. Bir Bir kere temizliğe pek dikkat edilmiyor.

Kesimlerde emekçiler yarıdan fazla tekrar kullanılıyor. Çocukların altlarının açılması için ayrı bir oda yok, pislikler çöceklerle buluyor. Çocuğun bir şikayeti olursa da «çocuk lafıdır, deyip geçiyorlar.»

S — Bir oda da kaç çocuk kalıyor?

C — 20 çocuk dipdipe karyolalarda ikişer, ikişer kalıyorlar. Günü kaınunda banyo, lavabo, tuvalet 10 çocuğa birer tane düşecek kadar bulunur diyorlmuş, fakat bizde bir tane.

S — Kreş kaç kişilik?

C — 350 çocuk için iki oda var. Altta 1,5 yaşına kadar olan çocuklar kalıyor ve hiç havalandırılmayan bir yer burası. Yukarıdakiler bahçeye çıkabiliyor.

S — Doktoru var mı?

C — Hastahane var, fakat çocuklara pek yetişemiyor.

S — Peki, kreş böyle olacağına hiç olmasa daha mı iyi diyorsunuz?

C — Hayır, hiç olmasın demem. Çünkü çocuğun yakınında oldu-

BANKALARI VE HÜKÜMET KONAKLARI SEVDİĞİM ŞEHİRLER, SAĞLIK EVLERİ İLE ÖĞÜNENLERDİR.

ğunu bilmek, insanı rahatlatıyor. Gözün arkada kalmıyor, her bakımdan huzurlu oluyorsun. Yalnız daha dikkatli daha temiz ve iyi bakılmalarını istiyoruz.

Bir de sırada bekleyen çocukları sını arttırmak gerekiyor. Yaşı ilkökula yaklaşan çocukları eğitmek hazırlamak içinde yeterli elemanlar bulunmalı. Öğretmen, çocuk psikolojisi uzmanı gibi...

SEMİHA İŞLER

(Pil Fabrikasında işçi)

14 yıllık işçiyim. Benim çalıştığım yerde 600-700 kadın işçi var. Kreş de var. Fakat çocuklara doğum ertesi 1 yaşına kadar bakılıyor. Bu hiç yoktan iyiyse de bence yetersiz. Çocuk 1 yaşından sonra da bakım ister. Ben komşulardan birine para vererek baktırıyorum. Biri 4 biri 8 yaşında iki çocuğum var. Aslında herkes bir yol bulmaya çalışıyor. Yakınımızda ve iyi bir bakım altında olduklarını bilsek çok farklı olur durum. Çalışmamıza, iş verimliliğine de yararlı olur.

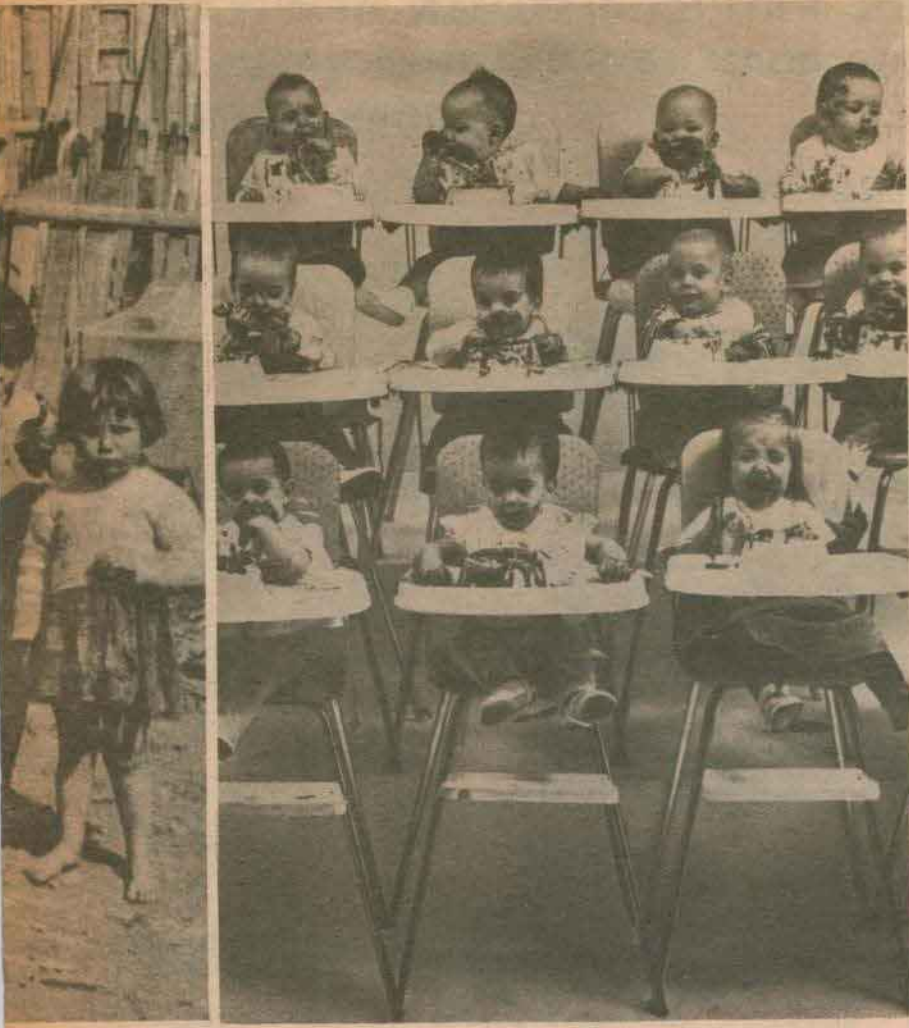

Annesi işe giden ve evde kilitli olan çocuklar sobanın açık kalmasıyla çıkan yangından kurtarılamayarak yandılar.

Zap suyu üstündeki köprünün yıkılması, hamile bir kadının karşı kıyıda doktora yetişemeyip, doğuramadan ölmesine sebep oldu.

RI İLE ÖVÜNEN ŞEHİRLERİ, SEVMEM..
İ İLE ÖĞÜNENLERDİR, ÇOCUK BAH-

S — Sizce kreş ve yuvalar nasıl düzenlenmeli?

C — Bir kere her kadın işçi çalışan yerde veya yakınında kreş bulunmalı. Ücretsiz veya çok ucuz olmalı ve çocuklara okul çağına kadar bakılmalı. Sabah, öğle, akşam üç öğün yemek, süt, meyva verilmeli. Temiz, bakımlı, olmalı. Doktor, bakıcı, öğretmen, hemşire bulunmalı. Çocuklar, havadar ve aydınlık yerlerde barınmalı.

— Bütün bunları sağlamak için kanunları iyi bilip istemek gerekiyor. Kanunda yoksa kanunu çıkartmak gerekiyor.

SONGÜL GÖKDEMİR
(Gezici Ebe-Hemşire)

12 yıldır çalışıyorum. Biri 7 diğeri 3 yaşında iki çocuğum var. Kocamın geliri bize yetiştirdiğinden çocuklar olduktan sonra da çalışmaya devam ettim. Fakat bizim ne kreş ne yuva hiç bir hakkımız yok. Sabah 7 de evden çıkarken çocukları uyur bırakıyorum. Kahvaltı masasını toplamadan çıkıyorum. Uyanınca

SONGÜL GÖKDEMİR

7 yaşındaki kızım küçüğe yediyor. Akşam elim yüreğimde onları nasıl bulacağım heyecanı içinde dönüyorum. Evde bakacak büyük yok, komşuya her gün bırakılmaz, kapıyı kilitlemesem açıp çıkarlar, tehlike ihtimali artar. Kilitleyince de bir yerlerine bir şey olsa dışardan kimse yardım edemez diye düşünüyorum. Bütün gün aklım evde, çalışmamdan hayır bekleyin!

S — Kreş, çocuk yuvası, ana okuluna veremezsiniz ?

C — Aldığımız para boğazımıza zor yetiyor. Nerde kaldı ki her bir çocuk için 700, 800'er lira kreş yuva parası ayıralım. Devletin ucuz ve elverişli kreşler açması gerekiyor bence.

BİR KONU

Yasalardaki

"Emzirme Odası ve Kreş"

Hakkı Nedir ?

«Ben isteyken, çocuğuma kim bakacak, onu nasıl sağlıklı bir biçimde yetiştireceğim?» Çalışan her kadının kafasını meşgul eden soru bu. Gerçekten de, bu yalnız anaların değil, geleceği çocuklara bağlı olan tüm toplumun sorunu. Çocukların bakılması ve iyi bir okul öncesi eğitimi alabilmesi için gerekli tesisler ikiye ayrılıyor. Kreş ve Emzirme Odası. Emzirme Odası, 0 ile 1 yaş arasındaki, kreş ise, 0 ile 7 yaş arasındaki çocukların bakıldığı ve eğitildiği yerlerdir. Çocuklar buralarda bu konuda uzman kişilerin (doktor, hemşire, çocuk bakıcısı ve anaokulu öğretmenlerinin) gözetimi altında bilimsel bir biçimde yetiştirilir, toplumsal hayata hazırlanır, ve okul öncesi eğitimi görürler. Daha bu yaştan diğer çocuklarla dostluk kurmaya, gelecekte insanlarla daha sağlıklı ilişkiler geliştirmeye hazırlanırlar.

Kanunlarımız, hem anaların hem de çocukların bu ihtiyaçlarını gözönünde tutarak kadın işçi çalıştıran işverenlere bazı yükümlülükler getirmiştir.

— Medeni hali ne olursa olsun 100 den fazla kadın işçi çalıştıran işyerlerinde emzirme odaları 300'den fazla kadın çalıştıran işyerlerinde ise kreş kurulması zorunludur.

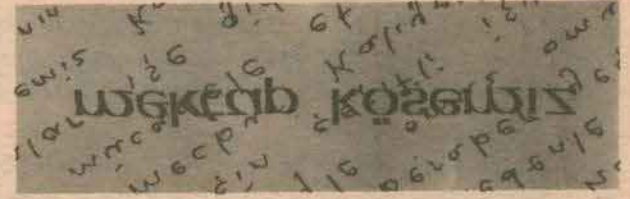
— Bu kreş ve emzirme odaları iş yerinden ayrı bir binada ve işyerine en fazla 250 metre uzaklıkta olmalıdır.

— Buralardaki yatak sayısı kadın işçi sayısının en az onda biri oranında olmalı ve ihtiyaca göre artırılmalıdır. Yani 500 kadın işçi çalışan bir işyerindeki kreş, en az 50 çocuğa bakılacak ölçüde kurulacak ve ihtiyaca göre daha da genişletilecektir.

masraflarsa işverence karşılanmalıdır.

— Bu binalar havadar ve aydınlık olmalı, çocukların yeterli beslenmesi ve sağlıklı yetişmesi için gerekli personel ve maddi koşullar sağlanmalıdır. Her türlü

Derneğimiz, bu konunun bütün ayrıntılarını gösteren bir broşür hazırlamış olup, tüm emekçi kadınların yararına sunmuştur.

FAŞİZM :

İDAMA MAHKÛM DOĞMAMIŞ ÇOCUKLAR !

Faşist Franko mahkemeleri geçtiğimiz günlerde 11 İspanyol yurtseverini idam cezasına çarptırdı. Ölümüne mahkum olanlar arasında iki gencecik kadın da vardı. Üstelik ikisi de hamile idi. İdam biçimi: Cendereyle boyun kemiklerinin kırılması...

İspanya'da çağ dışı Franko rejimi 1937'den beri sürüyor. Faşist terör, şimdiye dek aralarında kadınlar, çocuklar, gençler olan binlerce cana kıydı. Ama zulme baskıya dayalı düzenlerde silah er geç geri tepir. Faşizme, emperyalizme karşı, barıştan yana güçler, dünyanın her yanında zaferlerine yenilerini eklerken, İspanyol halkının antifaşist mücadelesi gittikçe yükselirken, bu diktatörlük uzun zaman yaşayamaz. Faşist Franko ve yarıdakçıları gün gibi açık bu gerçeği bilmiyorlar mı? Elbette biliyorlar. Zaten bu zulüm düzeninin ayaklarının altında gittikçe kaydığını hissettikleri içindir ki, barıştan, toplumsal ilerlemeden yana güçler üzerindeki baskıları büsbütün arttırdılar. Utanmadan, sıkılmadan, gencecik kızları, erkekleri, hamile kadınları cenderelere gönderiyorlar, binlerce yurtsever karanlık zindanlara atıyor, sorgusuz sualsiz işkence altında tutuyorlar.

Dünyanın her bucağında barıştan, toplumsal ilerlemeden yana güçlerin, ilerici partiler, demokratik örgütler, sendikalar, kadın ve gençlik örgütlerinin düzenledikleri gösteriler ve açtıkları kampanyaların baskısına bu faşist rejim boyun eğmek zorunda kaldı. İdam cezalarından, ikisi hamile kadınlar olmak üzere beşi müebbed hapse çevrildi. Tüm dünya demokratik ve ilerici güçleri, 40 yılı aşkın zamandır faşizmin pençesinde, her türlü demokratik haktan yoksun, baskılara ve sefalete göğüs geren kardeş İspanyol halkının mücadelesini destekliyor ve başarıya ulaşacağına inanıyor.

Altıncı çocuğunu doğuran İşportacı Mahmut'un karısı, bebeğini bir hayır sahibine evlatlık olarak vermek istiyor.

Banka memuresi Sevim Hanım'ın en küçük çocuğu Melek sokakta oynarken minibüs altında kaldı.

İşadamı Tosun Bey, çocuğunun Fransız dadısı Matmazel Janin ile boğazda bir otelde karısı tarafından yakalandı.

çocuğunuz normal gelişebiliyor mu?

Anne olanların doğumdan sonra, kendi sağlıklarından ve problemlerinden önce gelen ve ağır basan bebeğin sağlıklı ve normal gelişebilmesi isteği, hayatları boyunca devam eder.

Pek çoğumuz kendimizden ve çevremizden gözlemişizdir; çocuğu hapşırın, ağlayan öksüren, uyuyamayan analar, o sırada çevrelerindeki herşeyi bir yana bırakıp telaşlanır çirpınıp huzursuzlaşırlar.

«Acaba boyu biraz kısa mı olacak?» «gözlerinde kayma mı var?» «Bana çok zayıf gibi geliyor!» «İştahsızlığının sebebi nedir acaba?» gibi, etrafına tedirgin sorular yönelten anaları aydınlatmak istiyoruz.

Biz bu konudaki ilk yazımızda, onların bu soruları cevaplayacak, çocuklarının bünyesel gelişmelerinin normal olup olmadığını belirtebilecek ölçüleri aktaracağız.

İsterseniz bünyesel gelişmeleri hakkındaki en önemli şu üç ölçüyü hemen açıklayalım:

1 — Tartısı: Yeni doğan bir çocuk, normalde 2500-3000 gr arasında olmalıdır. İlk üç ayın her birinde 600'er gram, ikinci üç ayının her birinde 400'er gram ağırlaşmalıdır. İki yaşına kadar bir çocuk, her ay 400 gram almaya devam etmelidir. Bu konuda bir örnek verirsek; onbir aylık bir çocuk doğum kilosuna 4500 gram kadar eklemelidir. İki yaşından büyük çocukların normal tartısını öğrenmek için, yaşını iki ile çarpıp sekiz eklemek gerekir. Örneğin yedi yaşında bir çocuğun tartısının normal değeri, $7 \times 2 + 8 = 22$ kg. olmalıdır.

2 — Boyu: Bir çocuğun gelişip gelişmediği hakkındaki en iyi verilerden biridir. Yeni doğan çocuğun boyu, ortalama 48-52 cm dir. İlk üç ayda boyu 8cm. İkinci üç ayda 8 cm, üçüncü üç ayda 4 cm, dördüncü üç ayda yine 4 cm. uzamalıdır. Demek ki bir yaşındaki çocuğumuzun ortalama boyu 75 cm olmalıdır. İki yaşından büyük çocukların boy hesabı şöyle yapılabilir: Yaşını beş ile çarpıp 80 eklememiz gerekir. Buna bir örnek verelim: Çocuğumuz yedi yaşında ise boyu, $7 \times 5 + 80 = 115$ cm eder.

3 — Bingıldak/Fontanel: Normal kemikleşme süreci içinde bulunan çocuğun tüm bingıldakları 10-16 ıncı aylarda kapanmalıdır. Eğer, birbuçuk yaşını geçtiği halde kapanmamışsa, çocuğumuzda raşitizm gibi metabolizma hastalıklarından birisi olabilir. Bunun için yapacağımız ilk iş bir çocuk doktoruna baş vurmaktır.

Bir çocuğun bünyesel gelişimi normal ölçülere uymuyorsa, sağlıklı bir ruhî yapıya sahip olacağını beklemek yanlıştır.

Gelişme geriliğinin nedenleri, çeşitli olmakla birlikte başta kötü beslenme sorunu gelmektedir. Bunun da temel nedeni, ekonomik ve kültürelidir. Yani, ailenin gelirin ve ananın beslenme konusundaki bilgisine dayanır. Gelecek yazımızda, çocuğun normal gelişme değerlerine erişebilmesi için izlenmesi gereken beslenme yöntemlerini anlatacağız. Hoşça kalın.

Dr. Hüsamettin Sökcü

Devrimci İşçi Sendikaları
Konfederasyonu (DİSK)'in
düzenlediği «Demokratik

Hak ve Özgürlükler için
Mücadele» mitingleri, İzmir
ve İstanbul'da yapıldı. Bir

çok ilerici ve demokratik
kuruluşun desteklediği bu
mitinglere kadınlar da aktif
olarak katıldılar..

İstanbul'daki mitinge kalabalık bir ilerici, işçi-memur-öğretmen, öğrenci, aydın kadın topluluğu, pankartlarıyla katıldı.

«Her iş yerinde KREŞ», «Analığa Saygı», «BARİŞ», «ANA Olmak Suç mu?», «Ana olduk, İşten Atıldık», «Çocuklarımız Silah değil, Aş İstiyor», «Çocuklarımıza Okul, Yuva..» vb. gibi pankartlar, kadınların ekonomik-demokratik özlem ve isteklerini dile getiriyordu.

DERNEĞİMİZDEN

HABERLER

Derneğimiz Gelişiyor

Derneğimiz şimdilik sadece İstanbul'da faaliyet göstermesine rağmen gazetemiz «Kadınların Sesi»nin dağıtımında ulaşabildiği yerlerden Anadolu'nun birçok yerlerinden mektuplar almaktayız. Mersin'den, Antakya'dan, Bursa'dan İzmir, Ankara ve Adana'dan aldığımız mektuplarda çalışmalarımızı olumlu bulan, ve aynı çabaları kendi bulundukları yerlerde sürdürmek istediklerini yazan kadınlar şubeler kurmak dileğindeler.. Gazetemize abone olmak isteyenler, çalışmalarımızdan sevinç duyup başarı dileyenler, bize güven ve destek veriyorlar.

İLERİCİ KADINLAR DERNEĞİ FATİH LOKALİ AÇILDI

Derneğimiz kurulalı henüz 3-4 ay gibi kısa bir süre geçmesine rağmen, üye sayısında büyük bir gelişme gösterdi. Derneğimizin hızla gelişmesi, yeni bir lokal açmak gereğini doğurdu. Aksaray, Horhor Caddesi, Tayyareci Orhan Sokak No: 7/1, Başak Apartmanındaki adresinde Fatih lokali faaliyete başladı.

ABCD
abcde
HAKLIYIZ GÜÇLÜ

OKUMA-YAZMA KURSU

Derneğimiz ücretsiz okuma-yazma kurslarına ÇELİK-TEPE'de başladı. Yetkili öğretmenlerin yönettiği kursa şimdilik 18 emekçi katılıyor. Kurs boyunca, ders gören kadınların çocuklarına da dernek lokalinde «geçici kreş» uygulanıyor. Hikâye, şarkı ve oyunlarla çocukların zamanları da değerlendiriliyor.

lice !

VAY KURBAN !

Ölüm bu,
Fıkra ölümü
Geldim, geliyorum demez.
Ya bir kuşluk vakti, ya
akşam üstü,
Ya da seher, mahmurlukta,
Bakarsın, olmuş olacak.
Dağlarının, dağlarının ardı korkunçtur.
HİÇ AKIL EDİP DE DÜŞÜNEN VAR MI?

Binlerce kişinin ölümüne 25 bin kişinin evsiz-barksız kalmasına sebep olan LİCE depreminde, köylüler ölümlerini enkazları elleriyle kazarak çıkarmaya uğraştılar.

Bu deprem yoksul halkımızın başına gelen bir tabiat afeti değildir sadece.. Onların yaşamak zorunda bırakıldıkları acılı hayatın ve sefaletin bir parçasıdır....

GİDECEĞİ YER

İlerici Kadınlar Derneği

adına sahibi :

BERİA ONGER

Sorumlu Yazışları Müdürü :

ZÜHAL MERİÇ

Yazışma adresi :

Emniyet Mah. Taşkent Sok

13-B Çeliktepe, 4. Levent

İSTANBUL

Fiyatı :

150 kuruş

Yıllık abonesi :

18,— T.L.

Baskı :

KARACA OFSET

İlan fiyatı :

Tek sütun cm'i 5 T.L.

Son baskı tarihi :

4. EKİM 1975